

Nr 820

Av herr **Andersson** i Brämhult, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 188, med förslag till förordning om investeringsavgift för år 1957, m. m.*

Det har ofta omvittnats även i motioner till riksdagen att lokalfrågan för hantverk och småindustri sedan många år utgjort ett besvärligt problem för denna betydelsefulla grupp inom landets näringsliv. Olika utvägar har rekommenderats, och i en del fall synes de kollektiva verkstadshusen ha utgjort en lämplig lösning av frågan. Sådana verkstadshus har i ett flertal fall och mestadels under kommunal medverkan uppförts i olika delar av landet. Den kommunala medverkan har i regel lämnats i form av borgen å lån, varvid särskilt tillstånd inhämtats hos Kungl. Maj:t.

De nu gällande och i Kungl. Maj:ts proposition nr 188 år 1956 föreslagna formerna för fortsatt uttagande av investeringsavgift utgör emellertid en nackdel för dessa kollektiva verkstadshus. Om en företagare bygger en verkstad får han i fortsättningen enligt nu föreliggande förslag göra avdrag med 30 000 kronor från byggnadskostnaderna för att fastställa investeringsavgiften. Om exempelvis tio företagare sålunda bygger var sin verkstad får de göra avdrag om tillsammans 300 000 kronor. Men om dessa företagare gemensamt låter uppföra ett kollektivt verkstadshus får de endast göra avdrag med 30 000 kronor.

Denna bestämmelse kan näppeligen sägas stimulera tillkomsten av nya kollektiva verkstadshus. Företagarföreningarnas förtroenderåd har också uppmärksammat förhållandet. Förtroenderådet hemställde sålunda under hand till departementschefen år 1955 om en ändring. Rådets uppfattning var att sådana kollektiva verkstadshus, för vilka kommunal borgen med Kungl. Maj:ts godkännande ställts, skulle vara befriade från investeringsavgift. I propositionen nr 205 år 1955 angående uttagande av investeringsavgift för år 1956 omnämner departementschefen förtroenderådets hemställan, vilken han emellertid av principiella skäl ansåg sig vara förhindrad biträda. Han anförde bl. a.: "I förordningen om investeringsavgift för år 1955 har endast ett fåtal starkt begränsade undantag gjorts. Detta sammanhänger med att investeringsavgiften enligt sin natur måste verka generellt. Den ger inte utrymme för någon myndigheternas prövning av angelägenheten av ifrågasatta investeringar, såsom fallet är med exempelvis byggnadsregleringen, utan denna prövning skall företas av dem som önskar företa investeringarna."

Gent emot dessa departementschefens principiella synpunkter torde kun-

na anföras att undantag redan föreligger beträffande exempelvis vissa handels- och fiskefartyg. Vidare kan anföras att finansdepartementet verkställer en av allt att döma mycket restriktiv och noggrann prövning i fråga om tillstånd åt kommuner att teckna borgen för uppförande av kollektiva verkstadshus. Därmed har Kungl. Maj:t i sin hand den "myndigheternas prövning", varom departementschefen talar. Härtill kan också läggas att kollektiva verkstadshus hittills endast uppförts i mindre omfattning, varför de investeringar i sådana hus som kommer att göras under år 1957 måste bedömas som relativt obetydliga. I de fall verkstadshusen uppförs i kommunernas egen regi utgår ej heller någon investeringsavgift. Inom många kommuner anser man sig emellertid icke kunna stå som huvudman för dylik anläggning utan menar på goda grunder att de kollektiva verkstadshusen bör vara lämpliga objekt för hantverksföreningarna och liknande sammanslutningar. Kommunerna förklarar sig emellertid villiga att lämna sin medverkan genom borgensåtagande på del av toppkrediterna.

I anledning av motionerna nr I: 253 och II: 257 vid 1955 års riksdag angående statsbidrag till verkstads- och hantverkshus uttalade sig statsutskottet (utl. nr 170/1955) sålunda att man sedan ansett det möjligt att till prövning ta upp frågan om statlig kreditgaranti jämväl för kollektiva verkstadshus. I dessa fall uppställer sig frågan, om det icke vore lämpligt att helt befria de kollektiva verkstadshusen från investeringsavgift, även om de endast till en del finansieras genom lån med statlig kreditgaranti. Vid handläggningen av sådana kreditansökningar kunde frågan om befrielse från investeringsavgift göras beroende av finansdepartementets prövning och tillstyrkan.

Med anledning av det sålunda anförda får jag hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 188/1956 med förslag till förordning om investeringsavgift för år 1957 m. m. måtte besluta undanta från uttagande av investeringsavgift sådana kollektiva verkstadshus, vilka till någon del finansieras genom lån för vilket Kungl. Maj:t lämnat kommun medgivande att teckna borgen liksom också för sådana kollektiva verkstadshus, som till någon del finansieras genom lån mot statlig kreditgaranti, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderligt förslag till lagtext.

Stockholm den 7 november 1956

Torsten Andersson

i Brämhult